

Upptökuhalli minnkar töluvert – innleiðingarhalli svipaður

Hinn 1. nóvember voru 408 gerðir sem bíða upptöku í EES-samninginn, eða 30% færri en í apríl sl. Mestu munar þar um að fjöldi gerða sem varða plöntuheilbrigði voru teknar upp í samninginn í september. Fjöldi EES-ákvæðana með stjórnskipulegum fyrirvara hefur verið og er kominn fram yfir 6 mánaða tímafrestinn eru nú fimm, samanborett við níu hinn 1. maí sl. Þegar hægt verður að taka gerðir sem varða eftirlit á fjármálarmörkuðum inn í samninginn, sbr. rammisamkomulag um upptöku gerðanna á fundi fjármálaráðherra EES/EFTA ríkjanna og ESB fyrr í október, mun upptökuhallinn minnka töluvert til viðbótar.

552 gerðir hafa verið teknar upp í samninginn það sem af er ári, og gert ráð fyrir að rétt um 600 gerðir verði teknar inn í samninginn í ár. Aðeins einu sinni áður hafa fleiri gerðir verið teknar upp í samninginn á einu ári.

Enda þótt tekist hafi að vinna á halla á upptöku gerða í EES-samninginn hafa þær þó fyrst og fremst færst til í kerfinu og koma nú til innleiðingar hjá EES/EFTA-ríkjunum. Í júlí sl. var Ísland í neðsta sæti EFTA/EES-ríkjanna þegar kemur að því að innleiða gerðir í landsrétt með 3,1% halla í stað 3,2% í febrúar (0,7% hjá Liechtenstein og 1,9% hjá Noregi) skv. síðsta frammistöðumati Eftirlitsstofnunar EFTA. Næsta verður birt í febrúar 2015. Sjá nýjasta: <http://bit.ly/1t9ZXJ>

ESB: Ný framkvæmdastjórn tekur til starfa

Ný framkvæmdastjórn ESB, undir forsæti Jean-Claude Juncker, var staðfest af Evrópuþinginu 22. október 2014 og tók hún við stjórnartaumunum í byrjun mánaðarins.

Nýju framkvæmdastjórnina skipa níu fyrrum forsætisráðherrar eða varaforsætisráðherrar, 19 ráðherrar, sjö sem þegar sátu í framkvæmdastjórn og átta fyrrum þingmenn Evrópuþingsins. Þá eru 12 með mikla reynslu og þekkingu á sviði efnahagsmála og þegar skipting verkefna er skoðuð sést að mikil áhersla er á efnahagsmál í þessari nýju framkvæmdastjórn. Sjá yfirlit yfir nýju framkvæmdastjórnina hér: <http://bit.ly/10i7L8L>

Það er almennt mat fólks að hópurinn myndi mjög sterka framkvæmdastjórn og til hennar standa miklar væntingar, enda slagorðið „ný byrjun fyrir Evrópu“. Juncker hefur lagt áherslu á að framkvæmdastjórnarnir vinni meira saman í störfum sínum, málefni skarist og því grundvallatariði að efla samhæfingu. Þá leggur Juncker áherslu á dreifðari stjórn en í framkvæmdastjórninni verða 7 varaforsetar. Engum þarf þó að dyljast, m.a. ef horft er til upplýsinga í tengslum við yfirheyrslur framkvæmdastjóraefnanna í Evrópuþinginu fyrr í haust, að Juncker heldur sjálfur fast um taumana.

...stúfar

Bergdís Ellertsdóttir nýr sendiherra Íslands gagnvart Evrópusambandinu afhenti trúnaðarbréf sín gagnvart ESB í október.

Hinn 23. október sl. var Jørn Dohrmann, þingmaður danska þjóðarflokksins, valinn formaður þingmannanefndar Evrópuþingsins gagnvart EES-löndunum. Varformenn eru hinar sænsku Anna Hedh (S&D) og Marit Paulsen (ALDE). Sjá aðra í þingmannanefndinni: <http://bit.ly/1tyLBe2>

Þorsteinn Ingólfsson, sendiherra og fulltrúi Íslands í embættismannanefnd Norðurskautsráðsins flutti erindi á ráðstefnununni Arctic Futures Symposium, í Brussel 14.-15. október sl. Sjá frekar <http://bit.ly/13zbZur>

Næsti fundur EES-ráðsins verður 19. nóvember nk.

Nokkur uppstokkun hefur orðið á verksviði framkvæmdastjórnanna sem aftur hefur áhrif á uppsetningu og verksvið stjórnarskrifstofa framkvæmdastjórnarinnar. Unnið er að breytingum og tilfærslu á fólki og hefur það nokkur áhrif á allt starfið í Brussel nú um stundir.

Við yfirheyrslurnar hafa komið fram áherslumál framkvæmdastjórnanna, en þær enduróma mjög stefnuræðu Juncker frá 15. júlí sl., um 1) áherslu á atvinnumál, hagvöxt og fjárfestingu 2) virkari stafrænan innri markað, 3) orkubandalag og loftlagsstefnu til framtíðar, 4) að þróa áfram innri markaðinn og efla iðnað, 5) að dýpka efnahgs- og myndbandalagið, 6) að gera fríverslunarsamning við Bandaríkin, 7) að stuðla að bandalagi réttlætis og grundvallarréttinda, 8) nýja innflytjendastefnu, 9) að ESB verði sterkara afl á alþjóðavettvangi, og 10) að ESB verði aflvaki lýðræðisumbóta.

Áherslur framkvæmdastjórnarinnar verða nánar útfærðar í 5 ára áætlun forsetans og vinnuáætlun framkvæmdastjórnarinnar sem líta munu dagsins ljós á næstu mánuðum.

Framkvæmdastjórnin fer nú yfir þær lagatillögur sem eru til meðferðar hjá ráðinu og þinginu og mun meta hverjum þeim hún mun fylgja eftir og hverjar hún mun draga til baka í ljósi breyttra áherslna.

Nýir verkferlar hjá EFTA vegna upptöku gerða í EES-samninginn

Hinn 20. október sl. tóku gildi nýir verkferlar hjá EFTA vegna upptöku gerða í EES-samninginn. Verkferlarnir miða að því að:

- 1) greina fyrr gerðir í lagasetningarferli ESB, sem varða EES-samninginn, þar sem fyrirsjáanlegt er að reyna mun á grundvallaratriði tengd samningnum, svo sem tveggja stoða kerfi hans,
- 2) hefja fyrr undirbúning að upptöku gerða í samninginn eftir að þær hafa verið samþykktar á vettvangi ESB, enda þótt vissum form-skilyrðum sé ekki lokið af stofnunum ESB, og,
- 3) flýtimeðferð fyrir einfaldari gerðir, m.a. sem ekki kalla á aðlögunar-texta eða lagabreytingar.

Miða breytingarnar að því að auka tíma stjórnvalda í EES-ríkjunum til að vinna með faglegum hætti að upptöku gerðanna og leysa úr vanda-málum sem upp kunna koma, svo upptakan verði tímanleg.

Skrifstofa EFTA hefur útbúið gagnlega handbók með nýju verkferlunum sem er aðgengileg á þessari vefslóð: <http://bit.ly/13yuuzj>

ESB: Nýr framkvæmdastjóri innri markaðarins leggur áherslu á samhæfðari þjónustumarkað

Elzbieta Bienkowska, nýr framkvæmdastjóri innri markaðarins, lýsti forgangsmálum sínum í embætti í yfirheyrslum í Evrópuþinginu í október sl. Lagði Bienkowska m.a. áherslu á betri eftirfylgni vegna innleiðingar þjónustutilskipunarinnar frá 2006, til að tryggja innri markað fyrir þjónustu. Framkvæmdastjórinn mun fljótlega leggja fram skýrslu um þær viðskiptahindranir sem enn eru til staðar á innri markaðnum fyrir þjónustuviðskipti og hvernig takast má á við þær, svo sem með aukinni notkum gagnkvæmnisviðurkenningar, einfalda skrifræði við þegar þjónustuveitandi hyggst hasla sér völl í öðru landi og að neytendur geti betur nýtt sér innri markaðsréttindi þegar þeir kaupa þjónustu milli landa. Í þessu sambandi verði þó hugað að félagslegum áhrifum og að frelsið séu ekki misnotað.

ESB: Aukin áhersla á nálægðarregluna og einfaldara regluverk

Nýrri framkvæmdastjórn ESB hefur verið uppálagt að leggja áherslu á einföldun á regluverki sambandsins í öllum sínum tillögum (e. better regulation). Fyrsti varaforseti framkvæmdastjórnarinnar, Hollendingurinn Franz Timmermans, mun gegna sérstöku samræmingarhlutverki á þessu sviði og hafa neitunarvald um nýjar tillögur sem teljast óþarflega íþyngjandi.

Ennfremur hafa forsvarsmenn framkvæmdastjórnarinnar lagt áherslu á að nálægðarreglu ESB verði betur fylgt Hefur Juncker forseti framkvæmdastjórnarinnar sagt að til greina komi að færa ákvörðunarvald aftur til aðildarríkjanna þar sem það hefur sýnt sig að þeim er ekki betur komið fyrir hjá stofnunum sambandsins.

Aðrir gjalda varhug við hugmyndum um einfaldra regluverk og að það kunni m.a. að verða á kostnað heilsu, öryggis, umhverfis, vinnu-staðla og neytendaréttar.

...stúfar

Samkomulag náðist við ESB um upptöku gerða um evrópskar eftirlitsstofnanir á fjármálamarkaði, á grundvelli tveggja stoða kerfis EES samningsins, sjá <http://bit.ly/1w5AVEg>

Aðildarríki ESB hafa náð stefnu-markandi samkomulagi um loftslagsmál og markmið um minnkun út-blásturs fram til 2030 – 40% lækkun miðað við 1990, sjá <http://bit.ly/1shT4bz>

Á leiðtogaráðsfundi ESB 23.-24. október sl. var samþykkt pólitísk markmið um að raforkunet aðildarríkjanna skyldu vera samtengd sem svarar til að lágmarki 10% raforku-þarfar hvers lands í síðasta lagi árið 2020, sjá <http://bit.ly/1shT4bz>

Hér má finna upplýsingar um mál sem eru í almennu samráðsferli hjá ESB <http://bit.ly/1n13j2J>

Ástandið á ytri landamærum Schengen og innflytjendamál voru til umræðu á fundi dómsmálaráðherra ESB og EFTA ríkjanna 9.-10. október sl, sjá <http://bit.ly/1s4rBxE>

Hinn 16. október sl. fór fram fundur heilbrigðisráðherra ESB-ríkjanna um samræmd viðbrögð við útbreiðslu ebólu. EFTA-ríkjunum fjórum var jafn-framt boðið á fundinn, sjá inngangsræðu framkvæmdastjóra ESB fyrir heilbrigðismál: <http://bit.ly/1F3N6FE>

Hinn 6. október sat iðnaðarráðherra fund orkumálaráðherra ESB og EES/EFTA-ríkjanna, sjá frekar: <http://bit.ly/1sM24qq>

Í meðfylgjandi skjali er yfirlit um helstu gerðir sem samþykktar voru innan ESB á tímabilinu júní til og með september 2014 og varða EES-samninginn.

Yfirlit þetta er tekið saman til upplýsingar um EES-málefni og sent til utan-ríkismálanefndar Alþingis á grundvelli 8. gr. reglna Alþingis um þinglega meðferð EES-mála.